

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРА

*А.А. Лісова, здобувач вищої освіти групи Ф-3/1
обліково-фінансовий факультет, МНАУ*

Страховання суб'єктів аграрного сектора є важливим видом страхування в Україні, так як, одним з основних пріоритетів країни є вирощування сільськогосподарської продукції. Першочергове завдання держави, насамперед, забезпечення стабільності та ефективності законодавчої бази, сталість економічного зростання в країні та підвищення добробуту населення.

Питанням особливостей страхування суб'єктів аграрного сектора присвячені праці науковців, серед яких слід відмітити І. Zhmurko [4], А.В. Гордійчук [3], Y.S. Krakivskiy [1] та ін.

Агростраховання – це перевірений механізм управління усіма сільськогосподарськими ризиками, який забезпечує баланс інтересів усіх сторін або учасників [1]. Страхові компанії можуть в своїх страхових продуктів гарантувати захист вкладень в сільськогосподарську продукцію, а саме відшкодування при втраті врожаю чи інших понесених втрат. Тим самим найпоширенішими є страхування тварин та врожаїв.

Основними особливостями аграрного страхування є:

– обов'язкова потреба в об'єднанні страхових компаній через можливі великі понесені збитки, тобто створення страхових пулів;

- безпосередня участь держави на законодавчому рівні та регулюванні загальних проблем;
- створення особливих умов страхування для аграріїв через високу питому вагу в економіці країни та значної частки у всіх сферах життя населення;
- надання аграріям широкого кола вибору та можливостей реалізації без великого страху втрати та відмови у відшкодуванні.

В умовах сьогодення виділяють основні проблеми аграрного страхування, які чітко проявляються в сучасному його розвитку. По-перше, страхові компанії, навіть при таких потужних можливостях, не надають широкого спектру послуг аграрним підприємствам. Виходячи з цього існує низький попит сільськогосподарських виробників, в тому числі і через недовіру до страхових компаній та до запропонованих страхових продуктів. По-друге, застаріла законодавча база та недостатнє регулювання, з боку держави. Тобто, жодна із страхових компаній не діє на загальнообов'язкових тарифах і має майже повну свободу в самостійному виборі встановлення цих товарів. Через високу конкуренцію, ці ставки більш-менш не дуже відрізняються, але все одно, страхувальник шукає для себе найвигідніші умови, навіть невеликі зміни можуть призвести потім до більших витрат чи більшого відшкодування.

За інформацією Нацкомфінпослуг, у 2017 р. ринок агрострахування почав зростати [2]. Протягом року аграрії уклали 15 984 договори про страхування продукції сільськогосподарського виробництва, що в абсолютному вираженні перевищує показник 2016 р на 5230, або 48,6% [2]. При цьому агростраховики отримали від виробників 271,2 млн грн страхових платежів [2]. Це на 21,4% або на 47,8 млн грн більше, ніж 2016 р. [2]. Однак питома вага агрострахування в структурі страхового ринку нині складає лише 0,6% [2]. Тобто бачимо, що довіра агровиробників на сьогодні зросла недостатньо для ефективного функціонування у страховій сфері.

З економічної точки зору ризик суб'єкта господарювання у сфері АПК слід трактувати як загрозу недоотримання доходу, перевищення видатків чи

витрат ресурсів у результаті виконання конкретних видів виробничої, збутової чи фінансової діяльності. Наявність певної сукупності різноманітних ризиків у сфері аграрного виробництва зумовлює необхідність використання сучасних фінансових інструментів щодо їх мінімізації [3, с. 56].

У сучасних умовах господарювання вагомим аспектом підвищення довіри агровиробників до страхових компаній виступає збільшення обсягів виробництва. Страхові компанії мають надавати страхові послуги, максимально забезпечуючи страховий інтерес страхувальників. Так, при укладанні договорів страхування, страховикам доцільно відмовитись від встановлення франшизи, надавати можливість вибору страхової суми та забезпечувати об'єктивну процедуру врегулювання збитків.

Література:

1. Krakivskiy Y. S. (2013). Particular features of the insurance services system for subject of agrarian sphere. Kyiv: National Science Center «Institute of Agrarian Economics». URL: http://visnyk-onu.od.ua/journal/2013_18_3_2/15.pdf (дата звернення 27.02.2019).
2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfr.gov.ua>.
3. Гордійчук А.В. Страхування як засіб захисту сільськогосподарських товаровиробників. Економіка АПК. 2004. № 2. С. 84-87.
4. Zhmurko I. (2017). Risk in agricultural sector and the need of their insurance. Khmelnytsky: PVNZ «Khmelnytsky University of Economics». URL: http://sophus.at.ua/ED_2017_1/zhmurko_inna_riziki_v_agrarnomu_sektori_ta_neobkhi.pdf (дата звернення: 27.02.2019).

***Науковий керівник – Сіренко Н.М.,
д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет***